No 1777 DE TIJD. 185

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. — *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 24 FEBRUARIJ.

AMSTERDAM, 23 Februarij.

Is Pruissen een protestantsche Staat? Sommigen antwoorden: ja, zij zeggen dat het een feit is. Ons komt zulks een weinig te absoluut voor. Hetzij men Pruissen als een feit beschouwe, of zijn regtskundigen toestand raadplege, men diende de gestelde vraag ten minste met een *distinguo* op te lossen. De zaken in de wereld zijn zelden eenvoudig; meest, zoo niet altijd, zijn zij te zeer gekompliceerd, dan dat zij met een enkel ja of neen zijn te ontwarren. Dat is het geval met Pruissen, waarvan men met regt *ja* en *neen* kan antwoorden, zoo men vraagt of het een protestantsche Staat is. Het antwoord hangt dan af van het gezigtspunt, dat men op onzen oostelijken nabuur neemt. Als men de manier ziet, waarop Pruissens gouvernement zich in de wereld doet kennen, dan is het boven allen twijfel verheven, dat Pruissen een protestantsche Staat is. De Pruissische dynastie is protestant, het gouvernement is protestant, de administratie is protestant, de diplomatie is protestant, de rigting van alle bestuur is protestant; protestantsche belangen worden binnen en buiten Pruissen voorgetrokken en begunstigd; katholieke belangen binnen en buiten Pruissen tegengewerkt en verdrukt. Al die feiten vereenigd, maken Pruissen tot een Staat, waarvan men met waarheid zegt: het is eene protestantsche Mogendheid.

Maar Pruissen is ook uit een ander oogpunt te zien. Wanneer men van een Staat spreekt als feit, dan maakt het volk in den Staat daar een voornaam niet uit het oog te verliezen deel van. Is Pruissen's volk een protestantsch volk? Neen, noch feitelijk, noch geregtelijk.

Pruissen is een Staat, waarin tweederlei soort van volk is zamengevoegd: daar is een protestantsch en daar is een katholiek volk, welke geheel van elkaar gescheiden zijn en geen anderen band hebben dan het gouvernement. De Rijnprovincie en Westfalen maken met de Poolsche provincien het katholieke volk van Pruissen uit. Al de overige provincien vormen het protestantsch gedeelte van Pruissen. De feitelijke toestand is dan deze: dat aan de protestantsche provincien van Pruissen toegevoegd zijn verschillende katholieke provincien; zoodat de protestantsche provincien 3/5 der bevolking, de katholieke 2/5 der bevolking van Pruissen uitmaken. Uit dat oogpunt beschouwd is Pruissen geen protestantsche Staat, maar een gemengde, en nog wel een dusdanig gemengde, dat Protestanten en Katholieken niet zoo zeer onder elkander wonen, dan wel in verschillende streken verdeeld zelfstandig naast elkander staan.

Als wij nu den regtskundigen toestand van Pruissen nemen, dan ook is Pruissen volstrekt geen protestantsche Staat. Zoowel de traktaten van 1815, die eene zoo groote katholieke bevolking aan het oude Pruissen hebben gekoppeld; zoowel de Grondwet van den Duitschen Statenbond, als de partikuliere Grondwet van Pruissen, maken dat men zeide: Pruissen is een Staat, waar Protestanten en Katholieken [illegible] Wanneer [illegible] betrekkingen zich protestantsch vertoont, en naar buiten als protestantsche Mogendheid optreedt; dan is dat een feit in strijd met alle regt; het is een misbruik, het misbruik van den sterkeren, die over den zwakkeren heerscht; een misbruik dat eindelijk uitloopen moet en zal tot schade van de Pruissische monarchie, die juist daardoor gevaar loopt vroeg of laat in twee deelen uiteen te vallen.

»*Vereenigt u, vereenigt u!*" — men kan naauwelijks een van de bladen der tegenpartij in handen nemen, of die kreet klinkt er u uit tegen. Een zelfde oproeping ter vereeniging wordt ook elders, wordt ook in Engeland en in Duitschland bepaaldelijk vernomen. En de gevolgen van die sommatien? Kurieus is het antwoord op die vraag, vervat in het volgende feit, dat het *Mainzer Journal* mededeelt. Wij zijn niet vermetel, wanneer wij beweeren, dat wij uit dit bijzondere geval tot den algemeenen toestand besluiten mogen. Gelijk het toch te Maagdenburg gegaan is, zoo is het insgelijks gegaan zoo in het overige Duitschland en in Engeland, als ten onzent. Aldus dan het *Mainzer Journal*:

»Het is niet onbelangrijk het kerkelijk *voorheen* en het godsdienstig *thans* met elkander te vergelijken. *Voorheen* bestonden hier van godsdienstige partijen met een duidelijk kenbaar konfessioneel karakter naast elkander, namelijk echt-Katholieken, Lutherschen, Gereformeerden en Joden. *Thans, nu de geloofsbelijdenissen meer ineen gesmolten zijn* en men het op ZAMENSTEMMING heeft toegelegd, bestaan hier de volgende godsdienstige partijen: 1° echt-Katholieken (St. Maria-kerk); 2° Evangeliesch-Katholieken (d. i. gemengd katholiek-evangeliesch, St. Sebastiaans-kerk); 3° echt-Lutherschen (H. Geest-kapel); 4° vereenigd-Lutherschen (d. i. gemengd luthersch-gereformeerd, in de 6 pastorijen); 5° echt-Gereformeerden (de Waalsch- en Duitsch-hervormden); 6° vereenigd-Gereformeerden (d. i. gemengd-hervormd-luthersch, de Fransche kerk); 7° *vrije* christelijke gemeentenaren; 8° *wilde* (d. i. die de vrije gemeente verlaten hebben, en tot geen genootschap meer behooren); 9° echt-joodsche geloofsgenooten; 10° hervorm-Joden (d. i. Joden met een hervormden ritus)."

Tot dusverre de nomenklatuur der te Maagdenburg, ten gevolge der meerdere ineensmelting der geloofsbelijdenissen, bestaande godsdienstige gezindheden. Het *Mainzer Journal* houde het ons intusschen ten goede — wij gelooven, dat wanneer hij nog wat scherper had toegezien, hij nog vrij wat meer sekten in de protestantsche kerk zou gevonden hebben dan de door hem opgenoemde. Of zou het Maagdenburgsch Protestantismus zich minder in echt protestantsch individualismus versplinterd hebben dan het onze? Het is moeijelijk te veronderstellen.

Men schrijft ons uit Gent (Overbetuwe) dd. 18 Febr:

»Reeds voor meer dan vijf en twintig jaren bestond hier behoefte aan eene school voor katholieke kinderen, doordien destijds een katholiek onderwijzer (welke onderwijs gaf zoowel in de eerste beginselen der Hollandsche en Fransche talen, als katholiek godsdienstig onderwijs) overleden is, en met hem die school is opgeheven! Thans hebben wij weder het onschatbaar geluk, bij besluit van heeren Gedep. Staten der prov. Gelderland, van den 8 Febr. ll. N°. 61, op ons adres van 12 Jan. 1852, en naar aanleiding van het besluit van Burgemeester en Wethouders dezer gemeente, dd. 24 Feb. 1852, geauthoriseerd te zijn tot de oprigting eener bijzondere school der 1e klasse."

Er verschijnt sinds eenigen tijd te Arnhem bij den heer W. Th. Meijer, een *Volksleesboek over de Christelijke godsdienst*, onder den titel van: *Gekruide Zielespijs, in portiën toegediend; door een pastoor.* Op het voorbeeld van den *Katholiek* en de *Kath. Ned. Stemmen* kunnen wij dit leesboek, ter onderrigting van het volk bewerkt, niet anders dan aan onze lezers aanbevelen. Het behandelt op eene eenvoudige, duidelijke en bevattelijke manier de grondwaarheden van onze H. Godsdienst [illegible] afschrijven." Daaruit zullen onze lezers gemakkelijk kunnen opmaken wat de *Gekruide Zielespijs* beteekent en in welken trant zij wordt toebereid. Men leest daar:

»Wanneer de aardsgezinde mensch van spijs hoort reppen, dan is ligt zijne eerste gedachte een lekkere maaltijd, of — bijaldien deze te ver buiten zijnen horizont liggen mogt — het schamel stukje brood, waarvoor hij zich dagelijks in 't zweet werkt. — Doch de mensch leeft niet bij brood alleen, maar bij elk woord, dat uit den mond Gods voorkomt. Ook Gods woord is eene spijs — niet voor hongerige magen, maar voor hongerige zielen —; daarom wordt het ook in de heilige Schrift vergeleken bij het koren, dat gezaaid wordt, opdat de menschen er van zouden eten. Aldus kan spijs even goed iets geestelijks als iets ligchamelijks beteekenen, en opdat mijne lezers zich daaromtrent niet zouden vergissen, zoo noem ik ook hetgeen ik hun aanbiede: *ziele-spijs.*

»Opdat de spijs, die men dagelijks gebruikt, op den duur smakelijk blijve en met graagte genuttigd worde —, opdat zij beter worde verteerd en als voedingstof in de ligchaamssappen overga, wordt zij volgens de regels eener goede kookkunst, op verschillende wijze toebereid en gekruid. — Wenschende, dat ook deze Ziele-spijs met smaak genoten en tot voeding der ziel verteerd worde, zal ik haar met verschillende in- en uitlandsche specerijen — met gelijkenissen, voorbeelden en verhalen — smakelijk trachten te maken, en bied ze daarom aan als *gekruide* zielespijs.

»De kas van ieder mensch laat het niet toe, om zijne provisie van levensmiddelen in 't groot op te doen. Menig burgerman is al blijde, wanneer hij zich zooveel kan verschaffen, dat hij er mede van den eenen dag aan den anderen komt. — Evenmin is het ieders zaak, om groote en dure boeken te koopen, al bezat men ze nog zoo gaarne. Om echter nu en dan eene kleinigheid daarvoor af te zonderen, behoeft men juist niet rijk te zijn. Daarom bied ik mijnen lezers al wat ik voor hen schrijf, niet op eens te koop, maar ik lever het van tijd tot tijd in *porties* van 15 centen.

»Deze porties gekruide zielespijs zullen, wanneer de lezers mij met hunne klandisie blijven vereeren, van lieverlede aangroeijen tot een leesboek, dat hen op eene aangename en bevattelijke wijze onderhouden moet over de voornaamste waarheden en pligten der Christelijke Godsdienst.

»Ziedaar, lezer, de verklaring van den titel, dien ik voor mijn boek gekozen heb. Mogt dit boek nu helpen bevorderen, dat het voor uwe naar de geregtigheid hongerende zielen eene dagelijksche spijs worde, om de waarheden en pligten niet alleen te overwegen, maar ook in uwen wandel na te komen, even gelijk Jezus het zijne *spijs* noemde den wil zijns Vaders te volbrengen, dan zal daarmede mijn wensch op mijn geheel vervuld zijn."

Als wij ons nu afvragen of het geleverde beantwoordt aan het beloofde, dan moeten wij voor de vier afleveringen, die wij voor ons hebben liggen, toestemmend antwoorden. De schrijver is, in zijne moeijelijke taak aanvankelijk goed geslaagd; en gaarne wenschen wij met den *Katholiek* hem »al dien bijval toe, die zijn on»miskenbare »aanleg" en zijne hier geheel oorspronkelijke »onderneming verdienen." Kome de »*Zielespijs*" in vele handen, die haar ongetwijfeld met vrucht zullen gebruiken.

In de Vereenigde Staten neemt de beweging der Katholieken tegen het tegenwoordig staats-onderwijs gestadig toe. Mgr. O'Connor, Bisschop van Pittsburg, heeft o. a. weder een krachtig adres, strekkende tot invoering van het godsdienstig onderwijs, gerigt aan Z. Exc. den heer W. Bigler, gouverneur van Pennsylvanie. De *Commercial Journal* bevat van denzelfden volijverigen prelaat een uitvoerig vertoog over deze groote quæstie van den dag.

Eene petitie door 500 katholieke huisvaders te Auburn onderteekend, is aan de Wetgevende Kamer ingediend.

De *Panama Star*, van 8 Januarij [illegible] van de [illegible] van 35 PP. Jezuiten uit [illegible]. Zij werden onder geleide van de gewapende magt over de landengte gebragt en te Panama binnengeleid, vanwaar de Eerw. Vaders naar Aspinwall zijn vertrokken, waar zij wel eene scheepsgelegenheid zullen vinden om het land te verlaten, dat zijne weldoeners verstoot. Zij zullen zich vermoedelijk naar Guatimala begeven, alwaar zij in 1850 met algemeene stemmen door de Wetgevende Magt zijn geroepen geworden om het onderwijs te behartigen, eene zaak die zij zoo meesterlijk verstaan.

In Guatimala bezitten de PP. Jezuiten onderscheidene zeer bloeijende gestichten. De thans uit Ecuador verdreven Paters zijn meest allen afkomstig van Nieuw-Grenada, waaruit zij gekomen zijn in 1850. Ten dien tijde scheen de regering van Ecuador zeer gematigd te wezen, en onder Don Nobora, werd bij eene speciale wet aan de Jezuiten vergunning verleend om terug te keeren. Maar sedert den binnenlandschen oorlog is de demagogische partij aan het roer van zaken gekomen, onder den nieuwen president Urbina; en men weet dat die partij gewoon is der godsdienst en hare bedienaren een fellen oorlog aan te doen.

... der de giften ten behoeve van den opbouw eener katholieke kerk te Gotha, staat heden de ontvangst vermeld van een Russische koupon, groot *f* 50. Wij ontvingen ... lijke gift, vergezeld van het volgend schrijven:

»*Mijnheer!*

»Uw prijsbaar dagblad mij herinnerende, dat ik, voor juist eene halve eeuw, in het geval was mij persoonlijk te overtuigen van de onverdragelijke onmogelijkheid, in welke zich de niet menigvuldige Katholieken in de hoofdstad van Saksen-Gotha bevonden, en zoo het schijnt nog bevinden, om hunne godsdienst in een daartoe geschikt gebouw te kunnen bijwonen, spoort mij aan om u hier bijgaande te doen geworden eene Russische koupon van 50 gulden, betaalbaar op 1 September 1853, moetende dienen tot opbouwing van eene openbare R. K. kerk in de stad Gotha, indien er voor gekollekteerd wordt.

»M . . . . . . t, 21 Feb. 1853. P. V."

ONTWERP VAN WET OP HET ARMBESTUUR.

(*Vervolg.*)

VIERDE HOOFDSTUK.

Van het verhaal van verleenden onderstand.

EERSTE AFDEELING.

Van het verhaal op besturen.

Art. 58. De onderstand, die niet belooning van arbeid is, aan armen verstrekt elders dan ter plaatse van het domicilie van onderstand, ook hangende het onderzoek naar dat domicilie, wordt, des gevorderd, tot een billijk bedrag, nimmer te boven gaande het maximum bij art. 54 vermeld, door het domicilie van onderstand teruggegeven, indien de verstrekking, ten gevolge van ziekte of andere dringende omstandigheden, onvermijdelijk is geweest.

Daarvan moet blijken bij een met redenen omkleed besluit van den burgemeester, of van een door hem daarmede belasten wethouder der gemeente waar de arme verblijft, houdende bevel tot het uitreiken van den onderstand.

Art. 59. Dat besluit wordt, binnen veertien dagen na zijne dagteekening, medegedeeld aan burgemeester en wethouders der gemeente, waar de arme wordt vermoed domicilie van onderstand te hebben, of in het geval bij art. 36 vermeld, aan het Departement van Binnenlandsche Zaken, met aanduiding der gronden van dat vermoeden.

Indien, binnen dien termijn geen vermoedelijk domicilie van onderstand ontdekt kon worden, gaat de termijn eerst in op het oogenblik dier ontdekking.

Bij ontkenning van het domicilie van onderstand door het aangesproken bestuur, en zoo die ontkenning aanleiding geeft eene andere gemeente daarvoor te houden, gaat de termijn in met den dag, waarop die aanleiding ontstaat, ten aanzien van elk ander bestuur, dat nader wordt vermoed tot de teruggaaf verpligt te zijn.

Bij het niet in acht nemen van voormelde termijnen, kan de onderstand, vóór de mededeeling verstrekt, niet worden teruggevorderd.

Art. 60. Indien eene mededeeling, krachtens art. 59 aan een gemeentebestuur gedaan, niet binnen veertien dagen na ontvangst is beantwoord, moet uit de middelen der aangesprokene burgerlijke gemeente, ten gevolge van dat verzuim, zonder regt van verhaal op eenig bestuur, worden teruggegeven hetgeen volgens de artt. 58 en 59 kan worden gevorderd, tot op het tijdstip der beantwoording.

Art. 61. Burgemeester en wethouders der gemeente van het domicilie van onderstand eens behoeftigen, die elders wordt ondersteund, kunnen, des verkiezende na overleg met het armbestuur waarbij hij armlastig is, vorderen, dat hij, verder onderstand behoevende, zich kome vestigen ter plaatse van dat domicilie, voor zooverre ziekte of andere volstrekte beletselen dit niet verhinderen.

Zoo in der zamenwonende leden van een arm gezin in meer dan ééne gemeente domicilie van onderstand hebben, kan dit regt alleen worden uitgeoefend door burgemeester en wethouders van dat van het hoofd des gezins, en kunnen de leden daarvan niet tegen hunnen wil van elkanderen worden verwijderd.

In dat geval kan de onderstand aan die leden in billijkheid verstrekt, mits niet te boven gaande het maximum bij art. 54 vermeld, op hun domicilie van onderstand worden verhaald.

De artt. 58—60 zijn ook ten deze toepasselijk.

De kosten van verplaatsing tot een billijk bedrag komen ten laste van het bestuur op welks vordering zij geschiedt.

Art. 62. De onderstand, in de verblijfplaats verstrekt in strijd met de vordering, bij art. 61 vermeld, kan niet worden verhaald dan alleen ingeval de verstrekking het gevolg is van bewezene ziekte of andere volstrekte verhindering van verplaatsing.

In dat geval gelden mede de bepalingen der artt. 58—60.

Art. 63. Het verhaal van den onderstand, bij art. 58 en het 3de lid van art. 61 vermeld, geschiedt door de burgerlijke armbesturen en, indien deze ontbreken, uit de fondsen der burgerlijke gemeente, waar de arme verblijft.

De teruggaaf geschiedt uit de fondsen der burgerlijke gemeente van het domicilie van onderstand, behoudens verhaal op het burgerlijk armbestuur, zoo het er is.

Een en ander onverminderd plaatselijke schikkingen ook met diakonien of kerkelijke en gecombineerde armbesturen, welke schikkingen echter, voor de teruggaaf, nimmer kunnen worden ingeroepen jegens de vorderende gemeente.

De bepalingen van dit artikel zijn ook toepasselijk op onderstand, verstrekt in Nederland aan vreemdelingen en in het buitenland aan Nederlanders, vallende in de termen van overeenkomsten door de Regering daaromtrent met andere mogendheden aangegaan.

Art. 64. De bepalingen der artt. 58—63 zijn niet toepasselijk op de kosten van verpleging bij art. 49 vermeld. De wijze van kennis geven van het verstrekken daarvan wordt door Ons geregeld.

Art. 65. De diakonien en andere armbesturen zijn jegens de burgerlijke gemeente van het domicilie van onderstand aansprakelijk voor de teruggaaf door deze gedaan van onderstand elders verstrekt, indien zij hebben toegestemd in de uitreiking daarvan voor hunne rekening.

Art. 66. De onderstand, in het bij art. 47 genoemd geval, verstrekt tot op het tijdstip der aanwijzing van het diakonie of ander armbestuur, waarbij de behoeftige armlastig is, kan op het aangewezen bestuur worden verhaald, zoo de bepalingen der artt. 58 en 59, op dit onderwerp toegepast, daaromtrent zijn in acht genomen.

Art. 67. Geen verhaal kan plaats hebben van:

a. kosten van onderwijs van arme kinderen, die daarom echter niet mogen worden verstoken van het onderwijs, dat, in de gemeente waar zij verblijven, aan zoodanige kinderen in het algemeen wordt gegeven;

b. kosten van begrafenis, en

c. reispenningen en andere kortstondige en geringe bedeelingen, ter beoordeeling dergenen, door wie volgens art. 94 de geschillen ten deze worden beslist.

Die uitgaven blijven voor rekening der burgerlijke gemeente waar zij zijn gedaan, onverminderd plaatselijke schikkingen met diakonien of andere armbesturen.

TWEEDE AFDEELING.

Van het verhaal op de ondersteunden, hunne bloed- of aanverwanten of nalatenschappen.

Art. 68. De inkomsten van bezittingen van weezen, vondelingen, verlaten kinderen en andere eenloopende behoeftigen in godshuizen verpleegd, worden, gedurende den tijd der verpleging, genoten door het bestuur dat haar bekostigt, doch niet verder dan tot het beloop der gemaakte kosten.

Art. 69. Op de nalatenschappen van hen die, gedurende hunne verpleging in godshuizen overlijden, kunnen de kosten dier verpleging en der begrafenis worden verhaald, voor zooverre die niet reeds door de toepassing van art. 68 zijn vergoed.

Art. 70. De artt. 68 en 69 werken niet ten aanzien van meerderjarigen, die op andere voorwaarden in een godshuis ter verpleging zijn opgenomen.

Art. 71. Alle verdere onderstand, aan armen verstrekt, anders dan tot belooning van arbeid, kan door het bestuur, waarbij de ondersteunde armlastig is, renteloos worden verhaald:

a. indien de ondersteunde tot de teruggave daarvan in staat geraakt, op hem zelven;

b. op zijne bloed- of aanverwanten die, krachtens de artt. 376 en volgg. van het Burgerlijk Wetboek, tot zijne alimentatie zijn verpligt.

Art. 72. De vorderingen bij de artt. 68, 69 en 70 vermeld, zijn bevoorregte schulden, en nemen rang onmiddellijk na die in art. 1195 van het Burgerlijk Wetboek omschreven, voor zooverre zij daarin niet reeds zijn begrepen.

Art. 73. De octrooijen vroeger verleend omtrent het verhaal van kosten van verpleging of onderstand, of het erfregt van instellingen van weldadigheid op de nalatenschappen der verpleegden of ondersteunden, worden vervallen verklaard.

DERDE AFDEELING.

Van verjaring.

Art. 74. Alle vorderingen tegen besturen wegens onderstand aan behoeftigen, door of op last en voor rekening van burgerlijke gemeenten, diakonien of andere armbesturen verstrekt, verjaren door verloop van zes maanden na den 31sten December van het jaar waarin de verstrekking plaats had.

Voor den onderstand bij het in werking komen dezer wet reeds verstrekt, gaat die termijn in op den 31sten December na hare afkondiging.

Indien het domicilie van onderstand van den behoeftige of het bestuur waarbij hij armlastig is, bij het verstrijken dier termijnen, nog niet is erkend of aangewezen, gaan zij in den 31sten December van het jaar waarin die erkenning of aanwijzing plaats heeft.

Art. 75. De verjaring, bij art. 74 vermeld, wordt, doch telkens slechts voor een jaar, gestuit door schriftelijke aanmaning van burgemeester en wethouders der gemeente, waar de onderstand is verstrekt.

Die aanmaning wordt geacht niet te bestaan, indien daarvan niet gelijktijdig afschrift is gezonden aan Gedeputeerde Staten der provincie tot welke het aangesproken bestuur behoort. Deze berigten de ontvangst binnen veertien dagen na dat die plaats had.

Art. 76. De verjaring, bij art. 74 vermeld, geldt slechts zoo zij wordt ingeroepen door het bestuur ten welks behoeve zij is verkregen.

Art. 77. De regtsvorderingen tot verhaal van onderstand krachtens de artt. 68, 69, 70 en 71 verjaren door verloop van vijf jaren na den 31sten December van het jaar waarin de onderstand is verstrekt, of in het geval bij lit. *a* van art. 71 vermeld, nadat de ondersteunde tot de teruggaaf is in staat geraakt.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Van subsidien uit fondsen van burgerlijke gemeenten aan instellingen van weldadigheid.

Art. 78. Na het in werking komen dezer wet, mogen geene subsidien, die vroeger niet worden verleend, of tot een hooger bedrag, dan vroeger, uit de fondsen van burgerlijke gemeenten aan besturen van instellingen van weldadigheid worden toegestaan, dan bij een met redenen omkleed besluit van den gemeenteraad.

Art. 79. Bij dat besluit moet blijken:

a. dat de volstrekte noodzakelijkheid van het subsidie of van de verhooging is bewezen door de rekening en verantwoording der inkomsten en uitgaven van het betrokken bestuur over het, bij de dagteekening van het besluit, laatst afgeloopen, en de begrooting over het dan loopend of eerstvolgend dienstjaar;

b. dat ten behoeve van het betrokken bestuur, naar het oordeel van den gemeenteraad, op eene billijke wijze is bijgedragen door hen, van wie zoodanige bijdragen, overeenkomstig den aard der instelling, in den regel worden gevraagd.

Art. 80. Bij het verleenen van subsidie aan diakonien of andere armbesturen, die tevens godshuizen beheeren, wordt bij het besluit, in art. 78 vermeld, aangewezen hoeveel voor de ondersteuning van huiszittende armen en hoeveel voor het beheer der godshuizen wordt toegekend.

Art. 81. De subsidien uit de fondsen eener burgerlijke gemeente aan diakonien of kerkelijke gekombineerde armbesturen voor de ondersteuning van huiszittende armen verstrekt, mogen te zamen niet meer beloopen dan de helft van het bedrag, dat, met inachtneming van het maximum bij art. 54 vermeld, noodig is voor de ondersteuning der huiszittende armen, in de gemeente domicilie van onderstand hebbende, welke bij die gesubsidieerde besturen gezamenlijk armlastig zijn en in de termen verkeeren om onderstand te erlangen.

Art. 82. Indien een of meer diakonien of kerkelijke en gekombineerde armbesturen voldoende aantoonen dat zij met het subsidie, aan hen toegekend binnen het perk bij art. 81 omschreven, niet kunnen voorzien in de ondersteuning van al de armen bij het slot van dat artikel vermeld, wordt verder uit de fondsen der burgerlijke gemeente, waar dit geval ontstaat, aan geen der in de gemeente aanwezige besturen eenig subsidie verstrekt.

Art. 83. In dat geval wordt door den gemeenteraad, bij een met redenen omkleed besluit,

a. bepaald, welke soorten van armen, naar de regelen in art. 84 gesteld, bij elke tot dusver gesubsidieerde diakonie of kerkelijk en gekombineerd armbestuur armlastig blijven, en van welke soorten de armlastigheid overgaat tot het burgerlijk armbestuur, en

b. een burgerlijk armbestuur opgerigt of de werkkring van het bestaande uitgebreid, tot ondersteuning der armen, waarvan de tot dusver gesubsidieerde diakonien of kerkelijke en gekombineerde armbesturen worden ontheven.

Art. 84. In het geval bij art. 83 vermeld, wordt de armlastigheid bij de tot dusver gesubsidieerde diakonien of kerkelijke en gekombineerde armbesturen allereerst beperkt tot de ledematen der godsdienstige gezindten, waartoe die besturen behooren, hunne gezinnen en nagelaten weezen.

Schieten de middelen tot ondersteuning van die allen te kort, dan wordt die armlastigheid verder beperkt tot weezen en, onder de ledematen, tot weduwen en hare gezinnen, ouden boven eenen vast te stellen leeftijd, en gebrekkigen die niet kunnen arbeiden, of des noodig, tot eene of andere dezer soorten afzonderlijk.

Art. 85. Indien de kring van eene diakonie of kerkelijk en gekombineerd armbestuur zich uitstrekt tot meer dan ééne of tot gedeelten van meer dan ééne burgerlijke gemeente, en er tot toepassing der art. 82 en volgende alleen aanleiding bestaat voor het gedeelte der bij dat bestuur armlastige behoeftigen, dat in eene of meer dier gemeenten domicilie van onderstand heeft, wordt die toepassing daartoe beperkt, en blijven de overige bepalingen dezer wet voor de diakonie of het kerkelijk en gekombineerd armbestuur van kracht, ten aanzien der andere daarbij armlastige behoeftigen.

Art. 86. De 1ste zinsnede van art. 7 is toepasselijk op de besluiten door de gemeenteraden genomen krachtens de bepalingen van dit hoofdstuk.

(*Wordt vervolgd.*)

(*Per telegraaf.*) Heden is in de Tweede Kamer ingekomen een wets-ontwerp nopens het verleenen van bijdragen voor een uitwateringskanaal van Grave naar Geertruidenberg en voor een scheepvaartkanaal van Assen naar Groningen.

Het traktaat met Costa Rica is aangenomen.

Gisteren heeft het nieuwe lid der Provinciale Staten van Noord-Holland, de heer Jhr. M. Salvador, in eene buitengewone vergadering der Staten zitting genomen, na in handen van den voorzitter de gevorderde eeden te hebben afgelegd.

De heer Messchert van Vollenhoven wordt verkozen tot lid der Gedeputeerde Staten, in de plaats van wijlen den heer B. C. de Lange van Wijngaerden.

Het ontwerp van het reglement van bestuur voor de polder-distrikten in Geestmer-ambacht wordt, met eenige wijzigingen door den heer Mr. G. de Vries voorgesteld, aangenomen.

Wij laten hier volgen eene beknopte opgave van het kontingent der Steden en Gemeenten van Noord-Holland voor de ligting der Nationale Militie van 1853.

Deze ligting is berekend op 1 manschap van elke 362 zielen.

De bevolking der provincie wordt opgegeven te bedragen 489,464 zielen, en het kontingent beloopt volgens de berekening 1347, en met de aanvullingen 1406 manschappen, welke als volgt over de verschillende Steden en Gemeenten verdeeld zijn:

Amsterdam 672; Naarden 6; Bussum 2; Hilversum 15; Huizen 8; Laren 5; Blaricum 2; Weesp 7; Weesper-Carspel 5; 's Graveland 3; Nederhorst den Berg en Ankeveen 4; Kortenhoef 2; Muiden 5; Diemen en Watergraafsmeer 4; Ouder-Amstel 6; Uithoorn 4; Nieuwer-Amstel en Rietwijkeroord 17; Aalsmeer 7; Leimuiden en Kalslagen 4; Heemstede, Bennebroek en Berkenrode 10; Zandvoort 3; Sloten 7; Spaarndam en Schoten 3; Spaarnwoude, Haarlemmerliede, Houtrijk en Polanen en Zuid-Schalkwijk 3; Bloemendaal 6; Haarlem 75; Beverwijk en Wijk aan Zee en Duin 9; Assendelft 8; Castricum 3; Uitgeest 5; Heemskerk 3; Velsen 6; Koog aan de Zaan 7; Krommenie 8; Westzaan 7; Wormerveer 9; Zaandijk 6; Zaandam 35; Oostzaan 4; Monnickendam en Katwoude 11; Broek in Waterland 4; Buiksloot 2; Ilpendam 4; Landsmeer 3; Marken 2; Nieuwendam en Schellingwoude 5; Ransdorp 3; Alkmaar 30; Akersloot 3; Bergen en Wimmenum 8; Heilo en Limmen 4; Egmond Binnen 4; Egmond aan Zee 4; Schagen 6; Barsingerhorn 5; Haring-Carspel 4; Schoorl 3; St. Maarten 2; Warmenhuizen 3; Zijpe, Callandsoog en Petten 17; Helder 32; Texel 13; Wieland 2; Winkel 4, Abbekerk 2; Hoogwoud 5; Nieuwe Niedorp 3; Oude Niedorp 2; Terschelling 8; Spanbroek en Opmeer 4; Wieringen 5; Wieringerwaard 3; Zijpe-Car-

spel 3; Medemblik 9; Andijk en Wervershoof 7; Nibbexwoud en Midwoud 5; Twisk en Opperdoes 4; Zwaag 4; Hoog-Carspel en Westwoud 6; Enkhuizen 16; Boven-Carspel 3; Grootebroek 6; Urk 3; Venhuizen 4; Hoorn 23; Berkhout 5; Blokker 3; Schellinkhout en Wijdenes 3; Wognum 3; Edam 12; Avenhorn, Grosthuizen en Scharwoude 3; Beets, Oudendijk en Schardam 3; Middelie, Kwadijk en Warder 3; Oosthuizen 3; Purmerende 11; Beemster 8; Graft 4; Jisp en Wijde Wormer 3; Ilpp 7; Wormer 4; Broek op Langedijk, Oudorp en St. Pancras 5; Heer Hugowaard, Oterleek en Veenhuizen 6; Koedijk 2; Obdam en Hensbroek 4; Oud-Carspel 2; Noord- en Zuid-Scharwoude 4; Schermerhorn 3; Ursem 3 en Zuid-Schermer 4.

Wij vernemen dat gisteren avond eene hoogbejaarde vrouw, alleen op hare woning in de Baanbrugsteeg zijnde, in brand geraakt en aan de gevolgen overleden is.

Wij vernemen met genoegen, dat de veldopnemingen voor den geprojekteerden spoorweg van Utrecht naar deze stad, thans door den civiel ingenieur den heer P. J. Mounhaal zijn ten einde gebragt. Wij achten het niet onbelangrijk hierbij op te geven, dat aan den weg naauwkeurig de rigting zal gegeven worden van het station te Utrecht, tusschen de dorpen Vleuten en Harmelen door, ten zuiden langs Woerden, van waar hij, met eene bogt, de stad Oudewater tot op een afstand van ongeveer 20 minuten naderen, en van daar, Gouda ten Noorden passerende, door den Zuidplas, nagenoeg in eene regte lijn onze stad bereiken zal.

Door denzelfden ingenieur zijn dezer dagen ook peilingen gedaan op de rivier voor deze stad, en wel van af het Oude Hoofd tot aan de Maaslaan, en zulks ter bepaling van eene geschikte plaats, voor de daarstelling van het terrein voor het alhier te bouwen station.

Het verheugt ons hierbij te kunnen melden, dat op de hoogte van het dorp Vleuten, reeds met een groot getal werklieden aan de daarstelling van de baan wordt gearbeid, en wij mogen er op goeden grond bijvoegen, dat, zoodra de polders van het overtollige water bevrijd zullen zijn, de werkzaamheden over de geheele lengte der baan, met kracht en nadruk zullen worden aangevangen en voortgezet. (N. R. C.)

Van wege het ministerie van Binnenlandsche Zaken is bekend gemaakt, dat, voor zoo ver de voorraad strekt, aan de kantoren van den Rijks-telegraaf verkrijgbaar zijn gesteld: de reglementen en tarieven voor de Binnenlandsche en Belgische dienst van den Rijks-telegraaf, tegen den prijs van *f* 0,50; de dienstregeling en tarieven voor de Nederlandsche telegraafkantoren in betrekking tot de overige Duitsch-Oostenrijksche kantoren tegen *f* 0,40; de beide stukken te zamen tegen *f* 0,75.

Van wege het ministerie van Kolonien wordt, naar aanleiding van eene daartoe van den Gouv.-Gen. van Nederl. Indie ontvangen uitnoodiging berigt, dat alle requesten, aan dien landvoogd gerigt, en van plaatsen *buiten* Nederl. Indie gelegen, door middel van de post aan hem verzonden wordende, behooren te zijn *gefrankeerd*.

Bij den Minister van Finantien zijn ontvangen twee koupons, te zamen groot *f* 6,95, door een onbekende, zich teekenende *R*, onder het postmerk Rotterdam van den 19 dezer, tot voldoening van verschuldigd successie-regt ingezonden.

Van Regeringswege zijn ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken verzonden: 1°. berigt over den toestand van het fabriekwezen en de nijverheid in Vlaanderen; 2°. het jaarberigt wegens den handel van Hamburg, beide gedurende 1852.

— Z. Exc. de heer W. H. Swinnen, is benoemd tot kommandeur der orde van de markies de la Ribera tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Men schreef dezer dagen uit Roozendaal, dat de werkzaamheden door de Nederlandsch-Belgische spoorwegmaatschappij van Antwerpen naar Rotterdam, op het terrein zijn afgeloopen, en men zich nu met den meest mogelijken ijver bezig houdt, om de projekten op de kadastrale kaarten in profil te brengen.

De heer N. H. A. Jansen, fabrikant van verduurzaamde levensmiddelen te 's Hertogenbosch, die eene medaille op de wereldtentoonstelling van Londen had, heeft ook thans weder proeven van zijn fabrikaat naar de expositie van New-York gezonden, bestaande in gekonserveerde groenten, vleesch, visch, wild, gevogelte en pastijen.

'S GRAVENHAGE, 22 Febr. Er is hier ter stede eene kommissie uit de algemeene armen-vergadering gevestigd, belast met het verstrekken van werk aan armen in de dagen gedurende den winter. Zij heeft dit jaar een honderdtal personen arbeid en brood verschaft, door het laten ontginnen van gronden tot het pooten van aardappelen. Dit vordert eene wekelijksche uitgave van *f* 400. Met leedwezen verneemt men, dat de middelen, welke tot bestrijding dezer uitgaven waren aangewezen, nagenoeg uitgeput zijn, zoodat de kommissie heeft moeten besluiten de werklieden nog slechts twee halve weken in dienst te houden, en het te vreezen is, dat het werk na dien tijd zal moeten worden gestaakt. Het is aangenaam te kunnen mededeelen, dat een onbekende zich vervoegd heeft bij den heer S. C. J. van Aalst, lid van het bestuur, zich naar den stand van de onderneming onderrigt, en eene gift van *f* 200 gedaan heeft, tot ondersteuning dezer zaak. Het is te hopen dat meerderen dat edel voorbeeld zullen volgen. Wij meenen hier te moeten bijvoegen, dat de leden der kommissie zich allezins beijveren dagelijks op de plaats zelve den staat en de loop der werkzaamheden met de meeste zorg na te gaan.

— Morgen, Woensdag ochtend ten 10 ure zal de plegtige ter aardebestelling plaats hebben van wijlen den heer E. van der Oudermeulen, in leven lid van den gemeenteraad te 's Gravenhage, luit.-kolonel-kommandant der dienstdoende schutterij alhier.

— Z. Exc. de markies de la Ribera, laatstelijk minister van Spanje bij het Nederl. Hof en als zoodanig overgeplaatst naar Mexiko, heeft heden nacht met zijn gezin deze residentie verlaten. Z. Exc. begeeft zich eerst naar Brussel, om aldaar eenigen tijd door te brengen en alsdan naar zijne nieuwe bestemming te vertrekken.

— Ter gelegenheid van 's Konings verjaardag is door den heer H. Ameshoff, lid en sekretaris van het hoofdbestuur, ten behoeve van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, weder uit Rotterdam ontvangen een bankbiljet van *f* 100. Onder opregte dankzegging aan den edelen menschenvriend, die de aangewende poging, om den werkkring van het fonds meer en meer uit te breiden, hiermede krachtdadig helpt bevorderen, uit gemelden heer den wensch, dat dit prijzenswaardig voorbeeld door velen moge worden gevolgd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Feb. De Keizer heeft heden ten 12 ure de algemeene vergadering van den Staatsraad op de Tuilerien gepresideerd. Eene algemeene diskussie werd geopend over het geheele budget van ontvangsten en uitgaven van 1854. De zitting is opgeheven ten half vijf. Z. M. was in het zwart gekleed. De ministers en de vice-presidenten der sektien woonden de zitting bij.

— Het Wetgevend Ligchaam is heden in de bureaux vergaderd geweest, tot benoeming der kommissien van onderzoek van verschillende wetsontwerpen.

— Lord Cowley, Engelsch gezant te Parijs, is met verlof naar Londen vertrokken.

— Vele leden van het korps diplomatiek hebben bij den Oostenrijkschen gezant den heer Hubner, bezoeken afgelegd, om hem geluk te wenschen met de gelukkige redding van Keizer Frans Jozef, bij den moordaanslag ll. Vrijdag op Z. M. gepleegd.

— Een boer, die melk ter markt zond, welke bij onderzoek met ¼ water vermengd bleek te zijn, is veroordeeld tot 100 fr. boete, in de proces-kosten en tot eene maand gevangenis.

MADRID, 16 Febr. Alles wordt hier in het hotel der gravin van Montijo in gereedheid gebragt, om de moeder van de Keizerin der Franschen op eene waardige wijze te ontvangen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 22 Febr. Men schrijft uit Frankfort: ... ten einde de voortdurende bescherming, welke aan de revolutionaire propaganda in Engeland wordt verleend, en, waarvan men dezer dagen ter gelegenheid van den opstand te Milaan de beklagenswaardige gevolgen op nieuw heeft gezien, te doen ophouden. Ook door Rusland zal, in eene nota, de Engelsche regering opmerkzaam gemaakt worden, hoezeer door deze handelwijze de Europeesche vrede wordt bedreigd.

WEENEN, 21 Febr. Volgens een alhier verspreid gerucht, zou Frankrijk zijne tusschenkomst hebben aangeboden in het geschil tusschen Oostenrijk en Turkije, en zou de Porte dit aanbod hebben aangenomen.

— Van Montenegro, het tooneel des oorlogs is heden nog geen nieuws ontvangen.

— De onderhandelingen zijn te Konstantinopel nog niet veel vooruitgegaan, althans de zending van den graaf v. Leiningen heeft nog geen enkel resultaat opgeleverd. Misschien zal de russische admiraal Menzikoff aan de onderhandelingen wat meerder gang geven.

Een laatst berigt van Konstantinopel meldt, dat graaf van Leiningen 3 Febr. bij den Sultan was ontvangen. Turkije beweert dat de havens Klek en Sutorina hem toebehooren en wil ze niet deblokkeeren noch aan Oostenrijk afstaan, dat hiervan een *casus belli* wil maken. Er zou een ultimatum van 5 dagen gesteld zijn.

ITALIE.

— De Sardinische Kamer van Afgevaardigden heeft in hare zitting van den 16 en 17 dezer gehandeld over het budget van oorlog; deze diskussien hebben niets belangrijks opgeleverd.

Eene deputatie van 35 notabele ingezetenen van Milaan heeft zich naar den generaal Giulay, opperbevelhebber der stad, begeven, om eenige verzachtingen te vragen in de strenge maatregelen, door het Oostenrijksch bestuur tegen de ingezetenen genomen. De generaal ontving de deputatie zeer vriendelijk, en beloofde haar al het mogelijke te zullen doen, maar hij kon haar weinig hoop geven.

De uitdrijving der in Lombardije wonende Tessiners wordt door de Piemontesche bladen bevestigd. Tot die uitdrijving is de generaal Giulay gebragt door de onwettige sluiting van de seminarien van Pollegio en Ascona en het verbeurd verklaren van derzelver goederen, in den nacht van 21 November, na zonder eenige verschooning en met geweld, acht Lombardijsche monniken naar de grenzen te hebben gejaagd. De Zwitsersche Bond had over deze zaak een eisch tot genoegdoening van het Oostenrijksch gouvernement ontvangen, maar dezelve nog niet verstrekt.

Gemelde Tessiners, die hun bedrijf in Lombardije uitoefenden, zijn 5000 in getal. Te Milaan waren den 17 alle poorten nog gesloten. Huiszoekingen en arrestatien werden nog gedaan. 12 personen waren ter dood gebragt.

Door de *Augsb. Allg. Ztg.* wordt uit Milaan medegedeeld, dat het aldaar door de oproerstokers aan hunne handlangers uitgedeelde geld, met name de gouden munt, gebleken is, grootendeels valsch te zijn: „Het is bekend, zegt het blad, dat de revolutionaire komités te Londen voorlang het plan gevormd hadden om zich met valsch papiergeld de noodige middelen tot uitvoering hunner ontwerpen te verschaffen.” Het maken van valsche munt schijnt daarmede gepaard te zijn gegaan. Het blad vraagt of dit volgens de Engelsche wet niet is tegen te gaan.

Ten gevolge van het gebeurde in Milaan is de hoogeschool te Pavia tijdelijk gesloten.

De *Schweitzer Ztg.* berigt dat de 7, 8 en 9 Febr. (dus na den opstand te Milaan) dagelijks een wagen met kruid van Bern over den St. Gothard naar Tessin werd gevoerd. Ook den 16 was dit nog het geval.

Te Florence waren afgezanten van Mazzini aangekomen, met het doel om onlusten te verwekken, maar zij vonden geen bijval.

BELGIE.

BRUSSEL, 22 Febr. Velen beweren dat de heer His de Butenval, de nieuwe Fransche gezant bij het Belgische gouvernement, weldra hier zal zijn voorzien van instruktien die, naar het zich laat aanzien, de hervatting van de sedert eenigen tijd gestaakte onderhandelingen over een definitief handelsverdrag tusschen Frankrijk en Belgie ten gevolge zullen hebben.

— De Kamer van Vertegenwoordigers heeft besloten alle verzoekschriften betreffende de herziening van de kieswet in handen eener kommissie te stellen.

— Twee zonen van den burgemeester van Turnhout, de heeren Pierre en Henri Dierckx, hebben tijdens hun verblijf te Rome de eer genoten van in eene bijzondere gehoor door den H. Vader te worden ontvangen. Z. H. onderhield hen met veel belangstelling over de geestelijkheid van Belgie.

STADSNIEUWS.

In de 219de Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 3113, 16210 en 14045, ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 23 Februarij.

BEVALLEN (21 Febr.): M. M. Thors, geb. Sterk.
OVERLEDEN (18 Febr.): J. J. C. van Hasselt, 41 j. - J. C. Meckman, geb. Sporer, 58 j. - J. S. Bergman, 35 j. - H. Kraan, 70 j. — (19 Febr.) J. Horstman, 81 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 23 Februarij.

GRAANMARKT.

Heden alleen verkocht van Boekweit: 147 ⊙ puike Fransche Vlaamsche *f* 182.
De overige Granen zonder handel.
Op 9 vaten Olie dadelijk 59; in Sept. ek. 59 ... Raapolie op 6/w. *f* 35½; Vliegend *f* 34½; 1° Mei ek. *f* 34½.

Sept. *f* 34½; Oct. 34⅝; Nov. *f* 34¼; Dec. *f* 34¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31; Vliegend *f* 30; 1°. Maart ek. *f* 30, 29¾; April *f* 30¼, 30; Mei *f* 30½, ¼. *Hennepolie* op 6/w. *f* 39; Vliegend *f* 38.

ROTTERDAM, 22 Febr. Tarwe. 158/2 ℔ nieuwe Bovenl. *f* 275. — Rogge. 141/2 ℔ Archangel *f* 275. — Koolzaad. Vlaamsch £ 56.

SCHIEDAM, 22 Febr. Rogge. Verkocht. 143/2 ℔ Koersche *f* 208 6/w. — Gerst. In publieke veiling: ca. 87 lasten min of meer beschadigde Fransche, wegende 115/2 en 120/2 ℔ van *f* 107 tot *f* 133, met *f* 3 per last voor veilingskosten. — Moutwijn *f* 15,00; Jenever *f* 18,50; Amst. Proef *f* 19,75, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 22 Febr. *Koffij*. Er zijn gedaan ca. 700 b. Brazil en 1100 b. St. Domingo, alles tot de volle prijzen van gisteren.

LONDEN, 21 Febr. *Suiker*. *Vreemde* onveranderd; men koopt behoedzaam, ofschoon de markt niet ruim voorzien is. *Geraffineerd*. Crushed tot vorige prijzen gevraagd.

Koffij. De handel blijft levendig in Natieve Ceylan, de prijzen stijgen. 3000 b. zijn gedaan a 48 s. kleine partijtjes; superior 48 s. 6 d. Plantage met veel vraag, eerder hooger. Andere soorten van Koffij zijn meer gevraagd en de prijzen zijn eenigzins hooger.

Talk. Met levendige vraag, de verhoogde prijzen blijven goed staan. Y C op levering 45 s. per cwt.

Granen. De voorraad is steeds onaanzienlijk. Vreemde Tarwe 1 s. hooger.

LIVERPOOL, 19 Febr. *Katoen*. Er zijn gedaan 5000 b. De markt sluit in gedrukte stemming, zonder variatie in de prijzen.

BORDEAUX, 19 Febr. *Voorloop*. De 3/6 disponibele blijft staan op fr. 112,50.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		22 FEBR. 4½ u. gebl.	23 FEBR. 4 u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	65 $\frac{13}{16}$	65 $\frac{13}{16}$ a	65⅞	65⅞
Dito Dito	3	78⅛	78	78⅛	78 $\frac{1}{16}$
Dito Dito	4	96¾	96 $\frac{13}{16}$	97	96 $\frac{13}{16}$
Dito Obligatien O. I	4	96 $\frac{7}{16}$	96¾		
Amortis. Syndic.	3½	95¾			
Handel-Maatschappij	4½	121	122		
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Certs. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		52⅞	53⅛	53 $\frac{3}{16}$	
FRANKRIJK, Obligatien	3				
SPANJE Nieuwe	1	23¾	23⅝		
Dito	3	48¼	48⅛		
Dito Binnenl. à 6/m.		43	43 $\frac{1}{16}$	43⅛	
Coup. Bewijzen.		5⅛	5⅛	5¼	5¼
Amortisable Schuld			5¼		
PORTUGAL te Londen	5	41	40⅞		
Dito Dito	4	38 $\frac{13}{16}$	38¾		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	109	108⅞		
Dito Dito 1828 en 1829		107⅞	107⅛		
Cert. bij d°. 1831 en 1833					
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	93			
Dito bij *Stieglitz* en C°.		92⅞	92¼		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
POLEN, Certifikaten	4				
Dito Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. „ 300					
AMERIKA, Bank-Actiën					
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	82 $\frac{3}{16}$	82	82⅛	
Dito 1847	2½	42⅛	42¼		
Dito 1851	2½	42⅜	42⅛	42 $\frac{3}{16}$	
Dito 1849	5	93 $\frac{3}{16}$	92⅞	93	92⅞
Weens. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito [illegible]	4				
Letter B	5	93⅛	92⅞	93	92⅞
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito	250				
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.	98⅛			
BRAZILIE te Londen 1824	5	100¼			
Dito Leening 1848	5				
Dito £ 200					
PERU	5½				
MEXICO Nieuwe	3	24½	24 $\frac{7}{16}$	24½	
VENEZUELA à £ 100	3½	39	39½	39¾	
GRENADA à £ 100	2	21½			
Dito Uitgestelde		11½	11 $\frac{5}{16}$	11 $\frac{7}{16}$	
EQUADOR à £ 100					

Venezuela uitgestelde 15⅝, 16⅛; Grieken 5 pCt. 5 $\frac{5}{16}$, ⅛.

Hollandsche fondsen waren wederom zeer gewild. Van vreemde fondsen valt niet veel te vermelden, Oostenrijksche blijven iets lager, en Spaansche iets beter, de andere alle nagenoeg als gisteren; alleenlijk Venezuela's sluiten ⅛ pC. hooger.

Koers van het Geld: Beleening 2¼ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56 $\frac{1}{16}$	Livorno	2/m. *f*	38¾
„	zigt „	56 $\frac{1}{16}$	Napels	„ „	81½
Bordeaux	2/m. „	55⅞	Petersburg	„ „	1,88
„	½/m. „	56⅛	Weenen	6/w. „	32
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	„ „	35⅛
Cadix	„ „	247	Frankfort	„ „	98¼
Seville	„ „	243	Hamburg	2/m. „	35¼
Bilbao	„ „	244	„	zigt „	35 $\frac{7}{16}$
Lissabon	„ „	41½	Londen	2/m „	11,77½
Porto	„ „	41½	„	zigt „	11,85
Genua	2/m. „	46¼	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 22 Febr. Belg. leen. 2½ pc. 53⅞, 1840/1842 5 pc. 97⅞; 1848, 97⅞; Spanje 1—3 pc. 23¼; Binnenl. 3 pc. 43⅛; Rom. Leening 1835 —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 85⅛.

PARIJS, 21 Febr. Fransche 3 pc. 80,60; id. 4½ pc. 105,90; Schatk. —,— Bank-Aktien 2805,—; Belg. 1840/42, 5 pc. 98⅝; 4½ pc. 99¾; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. 22¾; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 43; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. —,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 98; Rusland 4½ pc. 102.

LONDEN, 21 Febr. Cons. kont. 99⅝ a —; op tijd 99⅝ a —; Braz. 102 a 104; 1829/39 103 a 104; Den. 3 pc. 83 a 85; 5 pc. 107 a 108; Ecuad. 5½ a 5¾; Gren. 21 a 22 Uitgest. 11 a 11¼; Mexiko Nieuwe 23¾ a 24; Peru 4½ pc 103½ a 104½; Uitgest. 62½ a 63½; Rusl. 1822 5 pc. 120 a 121, (N.) 4½ pc. 103½ a 104; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38½ a 39; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23⅝ a 23⅞; 3 pc. 48½ a —; Coup. cert. 5¼ a 5⅜; Passive 5⅜ a 5⅝; Holl 2½ pc. 65¾ a 66¼; id. 4 pc. 98 a 98½; Venez. 38 a 40; Uitg. 14½ a 15½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

NEW-YORK, 5 Febr. Het schip Jan van Brakel, kapt. Delchaur, van Rotterdam alhier aangekomen, heeft op de reis veel stormen doorgestaan en daardoor zeilen verloren en meer andere schade bekomen.

CADIX, 12 Febr. De Nederlandsche schooner Wilhelmina Jeltina, kapt. Wijgers, van Liverpool naar Seville, is den 10 dezer, in een' hevigen W. Z. W. storm, twee mijlen van San Lucar verongelukt.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 22 Febr. D. J. Duinker, Zeemanshoop, Batavia. — J. C. de Lanoy, Echo, Tjilatjap. — H. Haverbult, Elisabeth, Nickerie.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. de Lanoy, (van Tjilatjap in Texel binnen, rapporteert op 56° 6' N. Br. en 3° 59' W. L. gepraaid te hebben, het schip Admiraal van Heemskerk, kapt. Kley, van Batavia naar Amsterdam, zijn door een Engelsch schip aangezeild.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Zemanshoop, Duinker 3888 b. Koffij, 1400 kann. Suiker, 483 sch. Tin. 1 partij Sapanhout, 1065 b. Bindrottingen, N. H. M.

TJILATJAP, Echo de Lanoy 4350 b. Koffij 368 k. Indigo, 292 sch. Tin, 1 partij Sapanhout, 1290 b. Bindrottingen N. H. M.

ROTTERDAM.

PATJITAN, IJssel, Messen 8150 b. Koffij. 1522 b. Peper, 689 sch. Tin, 2714 b. Bindr. N. H. M.

BATAVIA, Prinses Sophia, Pellenwessel 5958 b. Rijst, 108 legg. Arak, H. van Rijckevorsel; 434 kranj. Suiker, Bonke en Comp.; 205 kran. Suiker, Wachter en Zonen; 950 Koehuiden, P. Ooms Ez. en Comp; 13 k., 4 b. Regala, Diversen; 620 p. Cassia, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 23 Febr. in lading naar:

Keulen	F. Elberts, de Dankbaarheid.
„	Joh. Wemmer, Coll. N°. 7.
Manheim	W. Boumeester, Carolina.

KEULEN, 21 Febr. aangekomen:

Kapt. Scholten van Amsterdam met 5084 centenaren.
„ v. Loosen „ „ 4948 „
„ Demmer „ Rotterdam „ 6078 „

Rijnhoogte	ARNHEM 22 Febr. 1 el 25 duim.
	KEULEN 20 „ 6 vt. 4 „

Voor de Katholieke Gemeente te Saxen-Gotha is bij de Redaktie ontvangen:

Van P. V. uit M........t, een Russische coupon, groot	*f* 50.00
Van N. met de woorden: *Elk een steentje voor de katholieke kerkje Gotha*	1.00
Bedrag der vorige opgave	141.48½
Totaal	*f* 192.48½

ADVERTENTIEN.

(2657) Na een langdurig en smartelijk lijden overleed heden in den ouderdom van ruim 58 jaren, mijne waarde Echtgenoot JOHANNA CATHARINA SPORER, diep betreurd door mij en hare beide kinderen.

E. MECKMANN.

AMSTERDAM, 18 Februarij 1853.

(2654) Heden overleed tot ons aller innige droefheid, na voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten, onze veel geachte en geliefde Vader NICOLAUS JACOBUS BRICO, in den ouderdom van ruim 74 jaren.

Namens Broeders en Zusters, dit aller naam,
J. A. BRICO.

DELFT, 20 Februarij 1853.

(2660) Na langdurig lijden overleed tot mijn innige droefheid, mijn geliefde Echtgenoot NICOLAAS VAN ALPHEN, na voorzien te zijn van de Genademiddelen der H. Kerk.

GORINCHEM, 22 Februarij 1853.

Wed. N. VAN ALPHEN, geb. NOOIJENS.

(2659) PASTOOR en KERKMEESTERS der R. K. GEMEENTE te *Edam*, berigten, dat overeenkomstig Art. 2 der Voorwaarden van de Negotiatie ten behoeve der Nieuwe Kerk en Pastorij, zijn Uitgeloot de AANDEELEN:

N°. 57. (Zeven en Vijftig) N°. 76. (Zes en Zeventig)

om van af den 1sten Maart aanstaande te worden afgelost in Kapitaal, tegen intrekking der stukken met iderzelver onverschenen Coupons. Bovengenoemde zijn betaalbaar gesteld, zoo mede de alsdan vervallen Coupons, ten kantore van den Makelaar H. J. VAN OGTROP te Amsterdam, of bij den ondergeteekende.

F. J. HAANRAADS,
Pastoor en President-Kerkmr.

EDAM, Februarij 1853.

(2658) Voor een MAGAZIJN in LAKENS, WOLLEN en KATOENEN MANUFACTUREN, in eene der zuidelijke en gezondste steden van dit Rijk, wordt gevraagd voor Kantoor-, Magazijn- en Reisbediende, bij voorkeur uit de provinciën en die minstens twee jaren den Winkelhandel uitgeoefend heeft, een **ONGEHUWD PERSOON**, R. C., die een goed zedelijk gedrag aan een gezond en sterk gestel paart; tusschen de 26 en 36 jaren oud, de Hollandsche taal magtig en eene goede hand schrijft, daarbij eenige kennis van de Fransche taal, benevens grondig kennis van het vak. Men adressere zich met eigenhandig geschreven brieven onder Lt. B. W. *franco* aan het Kantoor van dit blad, met opgave der huizen waar men is werkzaam geweest of thans nog is.

DE WATERZUCHT, *zelfs in den hoogsten graad*, *wordt genezen door de pillen van HOLLOWAY.*

De oorzaken der waterzucht zijn verschillend, maar gewoonlijk ontstaat dezelve door de verhindering van den vrijen omloop des bloeds. Om die circulatie beter te doen plaats hebben, bestaat er welligt geen beter middel dan de pillen van Holloway, dewijl zij het bloed zuiveren, het ligchaam versterken, de sappen verbeteteren, het water verminderen en hetzelve, wanneer men in het gebruik der pillen volhardt, geheel doen verdwijnen. Eene menigte personen die aan waterzucht geleden hebben, kunnen de krachtdadige uitwerking dezer pillen betuigen; en wel voornamelijk vrouwen op zekere leeftijd, op welke zij dikwijls aan deze gevaarlijke ziekte onderhevig zijn.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3,30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MINUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (2543)

(2628) Heden is verzonden: DE IVe PORTIE DER

GEKRUIDE ZIELESPIJS.

Volks-Leesboek over de Christel. Godsdienst.

De Ie—IIIe Aflev. behandelen als *Inleiding* de vragen: *Is godsdienstkennis ook noodzakelijk en verpligtend? — Welke zijn de vruchten van kunde en onkunde in de godsdienst? — Wat lezer en schrijver van elkaar te verwachten hebben.* — Deze IVe aflev., zijnde het eigenlijke begin en eerste hoofdstuk van het werk, beantwoordt de vraag: *Wie is Degene die ons het leven heeft gegeven, en welke zijn zijne eigenschappen?*
De *Zielespijs* ontmoet buitengewoon veel hongerige magen, die, in de tot nu toe aangeboden geregten goeden smaak vinden. Het boek wordt reeds door duizenden gelezen. Voortdurend blijft bij alle Boekh. en Postkantoren de gelegenheid open, voor ten minsten 6 portiën per jaar, à *f* 1.— deel te nemen.

De Ie aflev. is thans uitverkocht, wordt spoedig herdrukt en zal, aan hen die dezelve niet hebben, nageleverd worden. Vriendelijk worden H. Geestelijken, welke dezelve nog op beziens behielden, verzocht dezelve te retourneren. Gefrankeerde afzending per post onder kruisband, kost slechts 3 Cts.; ongefrankeerde ontvangst zou mij op 30 tot 50 Cts. te staan komen, alzoo liefst *franco* toezending. H. Boekh. gelieven hunne overhebbende commissie Ex. p. eerste Gouv. te retourneren.

ARNHEM, 15 Feb. 1853.

W. THEOD. MEIJER,
Uitgever.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.